

RTU studiju kurss "Nozaru terminoloģijas izpēte"**33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	DE0527
Nosaukums	Nozaru terminoloģijas izpēte
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Marina Platonova - Doktors, Institūta direktors
Mācītspēks	Edvards Gabarajevs - Lektors Diāna Rūpniece - Vecākais pasniedzējs Inese Kočote - Lektors Alīna Vagele-Kricina - Lektors Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors Zane Seņko - Docents (praktiskais) Nina Karagodina - Vecākais pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN, RU
Anotācija	Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem ieskatu par inženierzinātņu nozaru (būvniecības, IT telekomunikāciju, enerģētikas, ķīmijas utt.), sociālo un humanitāro zinātņu nozaru (ekonomikas, socioloģijas, psiholoģijas, pedagogijas, valodniecības utt.) un mākslas zinātņu nozaru (arhitektūras, kultūras, literatūras, teātra, utt.) terminoloģijas izpēti. Studentiem tiek sniegta detalizēta informācija par mūsdienu realizētajām nozaru terminoloģijas praksēm, datorizētajām metodēm, kas tiek lietotas nozaru terminu noteikšanai, izveidei, apkopošanai, anotēšanai, aprakstīšanai, apstrādei (gan monolingvāli, gan interlingvāli), saskaņošanai, lietošanai un prezentēšanai digitālajā vidē un ārpus tās. Studiju kursa ietvaros studenti iegūst praktiskās iemaņas strādājot ar pašreizējiem terminoloģijas pārvaldības rīkiem un pieņemtajām terminoloģijas plānošanas stratēģijām un aktivitātēm. Studiju kursa norises gaitā studenti tiek motivēti attīstīt savu terminoloģisko kompetenci ne tikai izvēlētajā specializācijas nozarē, bet arī citās jomās, patstāvīgi apgūstot zinātnisko literatūru, tādējādi papildinot un nostiprinot studiju kursā iegūtās zināšanas. Studiju kursā ietvaros studenti patstāvīgi izstrādā patstāvīgu pētniecisko darbu par aktualitātēm nozaru terminoloģijas izpētē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir iemācīt studentiem praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas, lai veiksmīgi lietotu dažādus nozaru terminoloģijas avotus, iemācīt pielietot praksē jau iegūtas zināšanas par terminzinātni, lietot terminoloģijas pārvaldības rīkus izaicinājumu risināšanai izvēlētajā zinātniskajā jomā. Studiju kursa uzdevumi: 1) kritiski izvērtēt termina-jēdziena-objekta saikni konkrētajā inženierzinātņu, sociālo zinātņu, humanitāro zinātņu vai mākslas zinātņu nozarē; 2) iemācīties praktiski pielietot terminu darināšanas, reģistrēšanas un starpvalodu saskaņošanas modeļus; 3) analizēt terminoloģijas iegūšanas, korpusa radīšanas un anotēšanas principus; 4) iegūt iemaņas darbam ar dažādiem nozaru terminoloģijas avotiem; 5) kritiski izvērtēt terminoloģijas pārvaldības rīku atbilstību nozaru specifikai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Analizēt pašreiz pieejamo terminoloģijas avotu un terminoloģijas pārvaldības rīku efektivitāti izaicinājumu risināšanai izvēlētajā zinātniskajā jomā, izstrādāt patstāvīgu pētniecisko darbu, sniegt kritisko novērtējumu attiecībā uz citu studentu darbiem.

Literatūra	Obligātā. // Obligatory : Dynamics and terminology : an interdisciplinary perspective on monolingual and multilingual culture-bound communication /edited by Rita Temmerman, Vrije Universiteit Brussel ; Marc Van Campenhoudt, ISTI - Haute École de Bruxelles., vi, 305 lpp. : ilustrācijas ; 25 cm. Drezens, Ernests, Zinātniskās un tehniskās terminoloģijas internacionalizācija : vēsture, pašreizējais stāvoklis un perspektīvas = Internationalization of scientific-technical terminology : history, state-of-the-art and perspectives /Ernests Drezens ; [tulkošanas: Liene Voitkeviča, Valentīna Skujiņa ; angļu valodas kopsavilkuma tulkoņš Agnis Timuška ; zinātniskā redaktore Valentīna Skujiņa ; īpašvārdu rakstības konsultants Ojārs Bušs]. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2002 (Z un L), 70, [1] lpp. : 20 cm. English language and technical terminology : for the courses: english language & technical terminology I & II /M. Stamison-Atmatzidi, instructor. Πατρα : ΣΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ, 2004., 159,27 lpp. : il. Cabré, M. Teresa. Terminology : theory, methods and applications /M. Teresa Cabré ; ed. by Juan C. Sager ; transl. by Janet Ann DeCesaris Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publ. Co, cop. 1999, XII, 247, [1] p. : diagr. Zinātnes valoda: stils, teksts, konteksts : monogrāfija /atbildīgā redaktore Agnese Dubova ; recenzentes: Dr.philol. Regīna Kvašīte, Dr.philol. Svetlana Polkovņikova ; tulkoņš (angļu-latviešu-angļu valoda) Baiba Egle ; tulkoņš (vācu-latviešu-vācu valoda) Egita Proveja ; literārā redaktore Agita Kazakeviča ; vāka māksliniece Ilze Ruperte., 287 lpp. : ilustrācijas, tabulas ; 22 cm Platonova, Marina., Structural Representation of Terminology in Environment-Related Texts / Marina Platonova Iļinska, Larisa., Green Light for Terminology Development : Chapter 21/ Larisa Iļinska, Marina Platonova, Tatjana Smirnova Platonova, Marina., Striving for Precision: Biblical Allusions in Terminology : Chapter 10/ Marina Platonova Papildu. // Additional : Eds. Jan Engberg, Ruth Breeze, Thorsten Roelcke. Specialized Communication: An International Handbook. De Gruyter, 2025. Warburton Kara . The Corporate Terminologist. John Benjamins Publishing Company, 2024. Towards consolidation of European terminology resources : experience and recommendations from EuroTermBank project /[edited by Signe Rirdance, Andrejs Vasiljevs ; authors and contributors : Albina Aukšoriūtė ... [et al.]]. Rīga : Tilde, c2006., 123 lpp. : il. ; 30 cm. Platonova, Marina., Contemporary Principles of Terminology Research / Marina Platonova Anohina-Naumeca, Alla., Analysis of the Terminology Used in the Field of Virtual Learning / Alla Anohina Sue Ellen Wright, Gerhard Budin. Handbook of Terminology Management John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia, Textile terms: a glossary /edited by Anika Reineke [un vēl 3 redaktori] ; translations: Helen Ferguson, Patrick Boris Kremer, Katrin Kolk., 359 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm. Putniņš, Aldis Laimons., Angļu-latviešu psiholoģijas terminu vārdnīca = English-Latvian dictionary of psychology terms /Aldis L. Putniņš, Malgožata Raščevska ; [zinātniskie recenzenti: Anita Pipere, Artūrs Kroplis, Evija Strika ; zinātniskie redaktori: Sandra Sebre, Māris Baltiņš ; maketu un vāku dizainu veidojusi Baiba Lazdiņa]. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, ©2016 (Rēzekne : Latgales druka), 206 lpp. ; 22 cm. Palumbo, Giuseppe., Key terms in translation studies / Giuseppe Palumbo. London ; New York : Continuum, c2009., vii, 212 lpp. ; 22 cm. Iļinska, Larisa., Coinage and Application of Metaphoric Terms in Scientific and Technical Texts: Contrastive Approach / Larisa Iļinska, Tatjana Smirnova, Marina Platonova Maria Teresa Pazienza. Information Extraction in the Web Era: Natural Language Communication for Knowledge Acquisition and Intelligent Information Agents Springer Science & Business Media, 2003 Paola Faini. Terminology Management and the Translator. From Project Planning to Database Creation Tangram edizioni scientifiche Fidelia Ibekwe-SanJuan, Anne Condamines, Maria Teresa Cabré. Application-driven Terminology Engineering John Benjamins Publishing, 2007
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām.

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievadlekcija. Seminārs - atkārtojums par terminoloģijas teorijas metodēm. Termina-jēdziena-objekta saikne.	2	4	0	0
Vadošās pieejas terminoloģijas izpētei.	2	4	0	0
Nozaru terminoloģija. Struktūra, organizācija. Veidi.	2	4	0	0
Nozaru terminoloģijas. Salīdzinājums.	2	4	0	0
Terminoloģijas pārvaldības digitālie rīki un terminoloģijas iegūšana.	4	6	0	0
Nozaru terminoloģijas avoti.	4	4	0	0
Terminoloģijas apkopošana: glosārijs, tēzaurš, korpuss.	12	14	0	0
Terminu darināšanas modeļi digitālajā vidē un ārpus tās.	4	4	0	0
Terminu sastatīšana un starpvalodu atveide.	14	14	0	0
Efektīvas nozaru terminoloģijas atveides stratēģijas digitālajā diskursā.	18	40	0	0
Kopā:	64	98	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj praktiski pielietot teorētiskās zināšanas par mūsdienu pieejām terminoloģijai izpētei.	Semināri un diskusijas. Eksāmens.

Spēj praktiski pielietot pašreizējos terminoloģijas pārvaldības digitālos rīkus un izstrādātās terminoloģijas plānošanas stratēģijas un aktivitātes.	Uzdevumi un kontroldarbs Nr. 1. Eksāmens.
Spēj izteikt precīzi argumentētu viedokli par vairākām pašlaik pielietotajām terminoloģijas praksēm, kas tiek izmantotas terminu noteikšanai, izveidei, apkopošanai, anotēšanai, apstrādei, saskaņošanai, lietošanai digitālajā vidē un ārpus tās.	Referāts un kontroldarbs Nr. 2. Eksāmens.
Spēj efektīvi izpildīt nozaru terminoloģijas izpētes uzdevumus.	Pētniecisko darbs, kas ietver terminoloģijas teorētisko un praktisko aspektu analīzi un nozares terminu glosāriju. Eksāmens.
Spēj veiksmīgi izvēlēties terminu atveides stratēģijas zinātniskajā un tehniskajā diskursā.	Pētniecisko darbs, kas ietver terminoloģijas teorētisko un praktisko aspektu analīzi un nozares terminu glosāriju. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Semināri un diskusijas	10
Pētnieciskais darbs par izvēlēto tēmu ar izstrādāto terminu glosāriju	40
Kontroldarbs Nr. 1	10
Kontroldarbs Nr. 2	10
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	32.0	0.0	0.0		*			*	
2.	3.0	0.0	32.0	0.0			*			*